

SU29 Omprioritering af praktikpladstyper 2016-2018

Baggrund

Københavns Kommune skal forholde sig til en række økonomiske udfordringer i forbindelse med kommunens udbud af praktikpladser fra 2016.

Manglen på praktikpladser har længe været et problem på erhvervsuddannelsesområdet. Som et øjebliksbillede var der i april 2014 1.056 praktikpladssøgende i Københavns Kommune, hvoraf de 724 har mulighed for skolepraktik.

For at formindske manglen på praktikpladser har Københavns Kommune siden vedtagelsen af Ungejobpakken i 2010 årligt udbudt ekstra praktikpladser til både erhvervsuddannelseselever (EUD) og til erhvervsgrunduddannelseselever (EGU). Der er udarbejdet et særskilt budgetnotat om udbud af ekstra praktikpladser i 2015.

Trepartsaftalen udløber ved udgangen af 2015 og forventes at give plads til, at Københavns Kommune prioriterer sit praktikpladsudbud efter kommunens fremtidige arbejdskraftbehov. Trepartsaftalen har med sit tvangsdimensionerede udbud af praktikpladser på den pædagogiske assistentuddannelse (PAU) og social- og sundhedsuddannelserne (SOSU) medført, at mange (især SOSU-hjælperelever) er blevet uddannet til et arbejdsmarked med ringe jobudsigter.

Det fremgår af den seneste opgørelse fra 2011, at ca. 15 pct. af de færdiguddannede SOSU-hjælperelever og ca. 20 pct. af de færdiguddannede SOSU-assistentelever blev ansat i Københavns Kommune.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen foreslår på baggrund af en afdækning af kommunens fremtidige arbejdskraftbehov på de dimensionerede områder (SOSU-elever og pædagogiske assistentelever) en tilpasning af praktikpladsudbuddet fra 2016 og frem, som vil indebære en kraftig reduktion i det udbudte antal praktikpladser på SOSU-hjælperuddannelsen. Herved frigøres elevlønsmidler, som kan anvendes til andre typer af praktikpladser.

Dette notat beskriver den foreslåede omstilling mellem praktikpladstyper og alternative muligheder for at opretholde kommunens niveau for udbud af praktikpladser til praktikpladssøgende unge, så længe der ikke er truffet beslutning om eventuel tilførsel af ekstra budgetmidler til området i 2016-2018.

Indhold

Omstillingen er baseret på at budgettet til de dimensionerede praktikpladser i 2014 fastholdes uændret i 2016 og frem. Samtidig anvendes de

midler, der frigøres ved tilpasning af antallet af praktikpladser udbudt til de dimensionerede uddannelser, til at oprette praktikpladser for andre uddannelsestyper, der matcher kommunens fremtidige arbejdskraftbehov.

Omstillingen indebærer konkret:

- At antallet af udbudte praktikpladser på SOSU-hjælperuddannelsen reduceres med 310 pladser fra 912 pladser i 2014 til 602 pladser fra 2016, så udbuddet af praktikpladser passer til kommunens behov for færdiguddannede SOSU-hjælpere i 2016-2018 (jf. dimensioneringsanalyse i bilag 1).

Antallet af faktisk besatte pladser i 2014 forventes at være 130 lavere end dimensioneringen. Dette skyldes at søgningen til SOSU-hjælperuddannelsen i de senere år har været faldende bl.a. forårsaget af den ringe udsigt til at opnå arbejde på området. Den reelle reduktion er således ikke på 310 pladser, men 130 pladser lavere, i alt 180 pladser.

- De forventede frigjorte elevlønsmidler ved yderligere formindskelse af pladserne på SOSU-hjælperuddannelsen anvendes for det første til at hæve antallet af pladser på SOSU-assistentuddannelsen fra 236 til 259 pladser på grund af et forventet stigende behov for disse og for det andet til at finansiere andre typer praktikpladser, hvor der forventes behov for flere færdiguddannede.
- Pædagogisk assistentuddannelse forsætter uændret med 137 nye praktikpladser pr. år på grund af forventet uændret behov for færdiguddannede, hvorved der ikke frigøres elevlønsmidler fra denne uddannelse til andre typer praktikpladser i 2016 og frem.

Bortfald af den statslige præmie/bonusordning samt at elevlønudgiften for andre typer af praktikpladser end SOSU-hjælperlevpladser er større pga. længere forløb og lavere statsfinansiering betyder, at de forventede frigjorte elevlønsmidler ud over de 23 ekstra SOSU-assistentpladser kun vil kunne dække lønudgiften til få andre praktikpladser.

Overordnede målsætninger og effekter

Selv om et fald i udbuddet af praktikpladser i Københavns Kommune alt andet lige vil gøre det vanskeligere at realisere målsætningerne om, at minimum 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse, og at flere unge københavnere skal have en erhvervskompetencegivende uddannelse, er det ikke alene en kommunal opgave at opfylde disse. Udbuddet af praktikpladser bør således ses i et bredere perspektiv, som både inddrager private virksomheder og tager højde for, at der udbydes praktikpladser inden for fagområder, som der vil være efterspørgsel på i fremtiden.

I øjeblikket ændrer demografien sig dog således, at Københavns Kommune oplever et fald i ældre borgere, hvorimod der ses en stigning i omegnskommunerne. Den nuværende dimensionering, som er aftalt i trepartsaftalen¹ fra 2009, og som udløber i 2015, er altså ikke længere tidsvarende.

Tabel 2: Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Anvendelse af 2014-budgettet til de dimensionerede praktikpladser i 2016-2018	<ul style="list-style-type: none"> - Omlægningen vil indebære, at der årligt kan oprettes fra 23-32 andre praktikpladser målrettet Københavns Kommunes behov for færdiguddannede. - Omlægningen vil indebære, at der ikke længere uddannes SOSU-hjælpere med ringe jobudsigter. - Omlægningen vil indebære, at der samlet set vil ske en reduktion i praktikpladsudbuddet på 282 pladser hvert år og et forventet fald på 152 indgåede praktikpladsaftaler hvert år. - Reduktionen vil blive endnu større, hvis der i modsætning til de forudgående år ikke sker et ekstraoptag af elever i kommunen (jf. budgetforslag om ekstraoptag af 162 elever i 2015).

Hvilke muligheder kan overvejes for at skabe flere praktikpladser?

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har foretaget en analyse af mulighederne for at tilvejebringe midler til ekstra praktikpladser ved at opkræve betaling for elevernes arbejdskraftværdi. Analysen viser, at der er meget snævre grænser for, hvor meget der vil kunne indhentes fra driftsenhederne i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen, som betaling for elevernes arbejdskraftværdi. Det bør dog overvejes om der for de længere elevforløb vil kunne være tale om indhentning af betaling for elevernes arbejdskraftværdi.

Det kan overvejes, om det vil være muligt at skabe flere praktikpladser i et samarbejde mellem Københavns Kommune og private leverandører. Samarbejdet kan f.eks. bestå i en deling af praktikken, så Københavns Kommune har eleven i praktik i første halvdel af uddannelsen, og den private leverandører har eleven i praktik i anden halvdel af elevens uddannelsesforløb, hvor eleven har størst arbejdskraftværdi.

Det kan også overvejes at prioritere oprettelsen af korte uddannelsesforløb højere. En række erhvervsuddannelser er trindelt med mulighed for ”afstigning” mellem trinene (Trin/brik-model). Hvis kommunen udbyder praktikpladser til trin 1, vil eleven blive mere attraktiv som arbejdskraft og derfor have lettere ved selv at finde en praktikplads hos en privat leverandør til uddannelsens øvrige trin.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen anbefaler, at der i samarbejde med de øvrige forvaltninger gennemføres en analyse af kommunens fremtidige behov for etablering af praktikpladser, herunder mulighederne for de

¹ Københavns kommune er i perioden 2009 – 2015 forpligtiget til at udbyde 912 Social- og sundhedshjælperpladser, 236 Social- og sundhedsassistentpladser og 137 Pædagogiskassistentelevpladser

nævnte nye samarbejdsformer mellem private leverandører og Københavns Kommune og af mulighederne for at etablere korte praktikpladsforløb. Analysen skal bl.a. tage højde for det øgede behov for uddannelse af SOSU-assistenten samt de øgede udgifter pr. praktikplads pga. bortfald af den statslige præmie/bonusordning og evt. længere elevforløb m.m. I analysen kan endvidere indgå overvejelser om en delfinansiering af elevlønsudgiften ved at indhente betaling for elevernes arbejdskraftværdi i de længere elevforløb. Det foreslås, at analysen gennemføres i foråret 2015 med henblik på at anbefalingerne kan indgå i forhandlingerne om Budget 2016-2019.

Økonomi

Udgifterne til praktikpladser i det fremlagte forslag kan håndteres inden for de eksisterende budgetrammer for forvaltningerne som helhed. Anvendelsen af SOSU-hjælper elevlønsmidler til etablering af andre praktikpladstyper i Københavns Kommune, vil indebære, at der skal overføres elevlønsmidler fra Sundheds- og Omsorgsforvaltningen til de forvaltninger, som får eleverne i praktik.

Udgiften til varetagelse af sekretariatsfunktionen ifm ovennævnte analyse er indarbejdet i budgetnotat *"Erhvervsuddannelsesreformen – nye opgaver i Grunduddannelse København"*.

Bilag 1: Analyse af Københavns Kommunes dimensioneringsbehov på SOSU- og PAU-uddannelserne i 2016.